

พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย 2535

กฤษฎา เพชรผิ้ง

นักวิจัยชำนาญการ ฝ่ายเครื่องมือและวิจัยทางวิทยาศาสตร์

สถาบันวิจัยและพัฒนาแห่ง มก. ม.เกษตรศาสตร์

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการมีหลายฉบับ พ.ร.บ. วัตถุอันตราย 2535 เป็นฉบับหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยพ.ร.บ. ฉบับนี้ได้ให้นิยามวัตถุอันตรายไว้ดังนี้

“วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

(1) วัตถุระเบิดได้	(7) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
(2) วัตถุไวไฟ	(8) วัตถุกัดกร่อน
(3) วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์	(9) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
(4) วัตถุมีพิษ	(10) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม
(5) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค	
(6) วัตถุกัมมันตรังสี	

และเพื่อป้องกันและระงับเหตุอันตรายที่อาจมีแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม พ.ร.บ. ฉบับนี้ยังได้ให้อำนาจแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการควบคุมวัตถุอันตราย และแบ่งกลุ่มสารเคมีเป็นกลุ่มดังนี้

- (1) วัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
- (2) วัตถุอันตรายชนิดที่ 2 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดด้วย
- (3) วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องรับใบอนุญาต
- (4) วัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ได้แก่ วัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง

แม้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่นรัฐวิสาหกิจ สภาเกษตรกรไทย และองค์การของรัฐ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ตามมาตรา 44 ของ พ.ร.บ. ฉบับนี้ แต่นักวิจัยควรระมัดระวังและดูแลควบคุมสารที่อยู่ในกลุ่มวัตถุอันตรายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุอันตรายชนิดที่ 4 เป็นพิเศษ เนื่องจากมีสารหลายชนิดที่เป็นสารตั้งต้นของอาวุธเคมี หรือเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อสิ่งแวดล้อม

รายชื่อสารควบคุมที่อยู่ในการดูแลของกรมโรงงานอุตสาหกรรมตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อ
 วัตถุอันตราย 2556 มีจำนวน 486 รายการ โดยสารที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 จำนวนทั้งหมด 75 รายการ ดังนี้

	รายชื่อสารเคมี	CAS No.
1	(+/-)tetrahydrofurfuryl-(R)-2-[4-(6-chloroquinoxalin-2-yloxy)phenyloxy]propionate	119738-06-6
2	(2,3-epoxy-1-propanol) หรือ (glycidol)	57044-25-4
3	(2RS,3RS)-3-(2-chlorophenyl)-2,4-fluorophenyl)-[(1H-1,2,4-triazol-1-yl)-methyl]oxirane} หรือ (epoxiconazole)	106325-08-0
4	(R)-epichlorohydrin	51594-55-9
5	1,3,5-tris-[(2S and 2R)-2,3-epoxypropyl]-1,3,5-triazine-2,4,6-(1H,3H,5H)-trione	59653-74-6
6	1,3-bis(2-chloroethylthio)-n-propane	63905-10-2
7	1,4-bis(2-chloroethylthio)-n-butane	142868-93-7
8	1,5-bis(2-chloroethylthio)-n-pentane	142868-94-8
9	2,3-dibromopropan-1-ol	96-13-9
10	2,4,5-TCP หรือ 2,4,5-trichlorophenol	95-95-4
11	2,5-dinitrotoluene	619-15-8
12	2-bromopropane หรือ isopropyl bromide	75-26-3
13	2-chloroethylchloromethylsulfide	2625-76-5
14	2-ethyl-1,3-hexanediol	94-96-2
15	3,4-dinitrotoluene	610-39-9
16	6-[4-hydroxy-3-(2-methoxyphenylazo)-2-sulfonato-7-naphthylamino]-1,3,5-triazine-2,4-diyl bis [(amino-1-methylethyl)-ammonium] formate	108225-03-2
17	6-hydroxy-1-(3-isopropoxypropyl)-4-methyl-2-oxo-5-[4-(phenylazo)phenylazo]-1,2-dihydro-3-pyridinecarbonitrile	85136-74-9
18	actinolite	77536-66-4

	รายชื่อสารเคมี	CAS No.
19	amosite	12172-73-5
20	anthophyllite	77536-67-5
21	beryllium oxide	1304-56-9
22	bis(2-chloroethylthio) methane	63869-13-6
23	bis(2-chloroethylthiomethyl)ether	63918-90-1
24	bis(chloromethyl)ether	542-88-1
25	bromochloromethane	74-97-5
26	BZ: 3-quinuclidinyl benzilate	1709855
27	calcium arsenate	7778-44-1
28	chlorobenzilate	510-15-6
29	chloropicrin: Trichloronitromethane	76-06-2
30	chlorosarin : O-isopropyl methylphosphonochloridate	1445-76-7
31	chlorosoman : O-Pinacolylmethyl phosphonochloridate	7040-57-5
32	copper arsenate hydroxide	16102-92-4
33	crocidolite	12001-28-4
34	cyanogen หรือ ethanedinitrile หรือ oxalonitrile หรือ dicyan	460-19-5
35	decabromobiphenyl	13654-09-6
36	di(phenylmercury)dodecenyly succinate หรือ [di(phenylmercury)dodecenyly-3-succinate	27236-65-3
37	EDB หรือ ethylene dibromide	106-93-4
38	ethylidene diacetate หรือ 1-(acetyloxy)ethyl acetate]	542-10-9
39	flumioxazin	103361-09-7
40	hexabromobiphenyl	36355-01-8

	รายชื่อสารเคมี	CAS No.
41	hexachlorobenzene	118-74-1
42	HN1: bis(2-chloroethyl)ethylamine	538-07-8
43	HN2: bis(2-chloroethyl)methylamine	51-75-2
44	HN3: tris(2-chloroethyl)amine	555-77-1
45	lead arsenate	7784-40-9
46	lewisite1:2-chlorovinylchloroarsine	541-25-3
47	lewisite2:bis(2-chlorovinyl)chloroarsine	40334-69-8
48	lewisite3:tris(2-chlorovinyl)arsine	40334-70-1
49	methoxyacetic acid หรือ 2-methoxyacetic acid	625-45-6
50	methyl isocyanate	624-83-9
51	mirex	2385-85-5
52	mustard gas : bis(2-chloroethyl)sulfide	505-60-2
53	nickel tetracarbonyl	13463-39-3
54	N-methylacetamide	79-16-3
55	octabromobiphenyl	27858-07-7
56	O-mustard : bis(2-chloroethylthioethyl)ether	63918-89-8
57	pentachlorophenol	87-86-5
58	PFIB:1,1,3,3,3-pentafluoro-2-(trifluoromethyl)-1-propene	382-21-8
59	phenyl glycidyl ether หรือ 1,2-epoxy-3-phenoxy propane หรือ 2-(phenoxyethyl)oxirane	122-60-1

	รายชื่อสารเคมี	CAS No.
60	phenylhydrazine	100-63-0
61	phenylhydrazinium sulphate	52033-74-6
62	phenylmercuric oleate	104-60-9
63	phenylmercury acetate	62-38-4
64	polychlorinated biphenyl	1336-36-3
65	polychlorinated terphenyl	61788-33-8
66	ricin	9009-86-3
67	safrole	94-59-7
68	saxitoxin	35523-89-8
69	sesquimustard : 1,2-bis(2-chloroethylthio)ethane	3563-36-8
70	sodium chromate	2146108
71	sodium pentachlorophenate	131-52-2
72	thallium sulfate	7446-18-6
73	thionyl chloride หรือ sulfurous oxychloride	2125597
74	tremolite	77536-68-6
75	trisodium-[4'-(8-acetylamino-3,6-disulfonato-2-naphthylazo)-4"-(6-benzoylamino-3-sulfonato-2-naphthylazo) biphenyl-1,3',3",1'''-tetraolato-0,0',0",0''']copper(II)	164058-22-4

เอกสารอ้างอิง

1. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย 2535

<http://app-thca.krisdika.go.th/Naturesig/CheckSig?whichLaw=law2&folderName=%C703&lawPath=%C703-20-9999-update>

2. ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย 2556

<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2556/E/125/6.PDF>